Kärkölän tarkastuslautakunnan

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2025

kunnanvaltuustolle

Kärkölän kunta
Tarkastuslautakunta
22.5.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA....3
1.1 Kokoonpano....3
1.2 Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet....3
1.3 Toimintamuodot....3
1.4 Arvio kunnanhallituksen laatiman toimintakertomuksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta....4
2 VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI....4
2.1 Kuntastrategian tavoitteet....4
2.2 Toimielinten toiminnan ja talouden tavoitteet....4
2.2.1 Keskusvaalilautakunta....4
2.2.2 Kunnanhallitus ja sen alaiset tehtävät....4
2.2.3 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta....5
2.2.4 Ympäristölautakunta....5
2.2.5 Tekninen lautakunta....6
2.3 Tuloslaskelma- ja rahoitusosan erien toteutuminen....7
2.4 Investoinnit....7
2.5 Kunnan talouden arviointi....7
3 HENKILÖSTÖKERTOMUS....8
4 MUUT HAVAINNOT....8
5 YHTEENVETO....9

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1 Kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano on arviointivuonna ollut seuraava:

15.2.2026 saakka:

Jäsenet	**Varajäsen**
Raila Lindholm, pj.	Liisa Korpela
Reijo Päivärinta	Lauri Aaltonen
Tapani Suokas, vpj.	Vesa Palo

16.2.2026 alkaen:

Jäsenet	**Varajäsen**
Liisa Korpela	Helena Mattila
Reijo Päivärinta, vpj.	Lauri Aaltonen
Mikko Seppälä, pj.	Vesa Palo

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHT Topi Katajala KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastuslautakunnan yhteyshenkilönä toimi hallintosuunnittelija Mira Takku.

1.2 Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Valtuuston toimikaudekseen asettama tarkastuslautakunta vastaa kuntalain 121 §:n nojalla kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä tarkastusta koskevien asioiden valmistelusta. Lautakunnan tehtävänä on erityisesti arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä.

Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja sen on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

1.3 Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2025 arviointityötä varten yhteensä kuusi kertaa vuoden 2025 syksyllä ja vuoden 2026 keväällä. Lautakunnan jäsenet ovat perehtyneet kunnan palvelutuotantoon seuraamalla toimielinten toimintaa ja kuulemalla viranhaltijoita ennalta laaditun arviointiohjelman mukaisesti. Toimielinten toimintaa on seurattu esityslistoista ja pöytäkirjoista. Tarkastuslautakunta on kokouksissaan kuullut kunnan johtavia viranhaltijoita ja muita vieraita hallinnonalojen toiminnasta ja taloudesta sekä ajankohtaisista asioista.

1.4 Arvio kunnanhallituksen laatiman toimintakertomuksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintakertomuksessa on käsitelty toimintakertomusta koskevien ohjeiden mukaiset asiat riittävällä tarkkuudella.

2 VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

2.1 Kuntastrategian tavoitteet

Talousarvion ja -suunnittelun lähtökohtana on kunnanvaltuuston 25.9.2023 hyväksymä kuntastrategia.

Strategiassa esitetty visio on ”Elinvoimainen ja itsenäinen Kärkölä – meidän kärkikylä”. Strategiassa luetellut arvot ovat luottamus, ennakkoluuloton maalaisjärki sekä yhteisöllinen välittäminen. Strategiassa on lueteltu visiota ja arvoja tukevat tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

2.2 Toimielinten toiminnan ja talouden tavoitteet

Käyttötalouden sitovuustaso on toimielintaso. Tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeiset erät sitovat valtuustoon nähden aina tilikauden tulokseen saakka. Investointiosa sitoo valtuustoon nähden vastuualuetasolla. Rahoitusosassa sitovia määrärahoja ovat rahoitustoiminnan määrärahat.

2.2.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta vastaa siitä, että vaalitoimitukset tehdään Kärkölän kunnassa vaalilain mukaisesti. Vuonna 2024 keskusvaalilautakunta kokoontui seitsemän kertaa.

Keskusvaalilautakunnan talousarviossa esitetyt toimintakulut 23 580 euroa toteutuivat 6 265 euroa (26,57 %) talousarviota pienempinä ollen 17 316 euroa. Tuottoja talousarviossa ei oltu esitetty, mutta niiden toteuma oli 4 817 euroa. Toimintakate ja tilikauden tulos toteutui 11 082 euroa (47,00 %) talousarviota suurempana.

2.2.2 Kunnanhallitus ja sen alaiset tehtävät

Kunnanhallitukselle asetetut strategiaa tukevat toiminnan tavoitteet toteutuivat osittain. Yksi tavoite toteutui täysin, mutta sen kohdalla toteutumisen raportointi tilinpäätöksessä on puutteellista ja tavoitteen toteuman arviointiin tarvitaan avuksi talousarviota. Olisi hyvä, mikäli perusteet tavoitteen toteutumiselle tai toteutumattomuudelle kävisivät ilmi suoraan tilinpäätökseen liitetystä taulukosta.

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2025 yhteensä 17 kertaa. Kunnanhallituksen alaisen toiminnan toimintatulot toteutuivat 29 696 euroa (17,18 %) muutettua talousarviota suurempina ja toimintamenot toteutuivat 92 690 euroa (2,85 %) muutettua talousarviota pienempinä. Toimintakate toteutui 122 386 euroa (3,98 %) muutettua talousarviota suurempana. Verotulojen, valtionosuuksien, rahoitustuottojen ja -kulujen sekä poistojen jälkeen tilikauden tulos ja ylijäämä oli 163 809 euroa (1,81 %) muutettua talousarviota pienempi.

Talousarviossa todetaan sitovuustason olevan toimielintaso. Tilinpäätöksessä todetaan kunnanhallituksen kohdalla sitovan määrärahan valtuustoon nähden olevan toimintamenot sisältäen sisäiset erät. Talousarvion sitovuustasojen tulee olla yksiselitteisiä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnanhallituksen alainen toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

2.2.3 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Vuoden 2025 talousarviossa sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle asetettiin valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2025. Tavoitteet ja toteumat vuoden 2025 tilinpäätöksessä olivat seuraavat:

- Jokainen päättötodistusikäluokkaan kuuluva nuori saavuttaa peruskoulun päättötodistuksen. Tämä tavoite saavutettiin.
- Koulukiusaamista ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen siten, että kiusaamisen määrä vähenee lukukauden 2023–2024 tasosta. Tämä tavoite saavutettiin.
- Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja ohjaaminen palvelujen piiriin. Tämä tavoite saavutettiin osittain.
- Terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen. Tämä tavoite saavutettiin osittain.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet vuodelle 2025 saavutettiin kokonaisuutena melko hyvin.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaiset toiminnan toimintatuotot alittivat talousarvion 61 919 eurolla (11,11 %) ja toimintakulut alittivat 1 144 099 euroa (12,24 %) talousarvion. Lautakunnan toimintakate oli 1 082 180 euroa (12,31 %) talousarviota suurempi. Poistojen ja arvonalentumisten jälkeen tilikauden tulos oli 1 122 195 euroa (12,68 %) talousarviota suurempi. Tilinpäätöksessä kerrotaan toimintakulujen alittumisen johtuvan suurelta osin sisäisten vuokrien tarkistuksesta.

Talousarviossa todetaan sitovuustason olevan toimielintaso. Tilinpäätöksessä todetaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kohdalla sitovan määrärahan valtuustoon nähden olevan toimintakulut sisältäen sisäiset erät. Talousarvion sitovuustasojen tulee olla yksiselitteisiä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alainen toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

2.2.4 Ympäristölautakunta

Vuoden 2025 talousarviossa ympäristölautakunnalle asetettiin strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2025. Tavoitteita oli kolme kappaletta, joista kaksi saavutettiin täysin ja yksi osittain.

- Uuden rakentamislain toimeenpanoon liittyvä tavoite saavutettiin.
- Ympäristökatselmukset siisteyden lisäämiseksi ja roskaantumisen ehkäisemiseksi tavoite saavutettiin.
- Yhteydenotot vesihuollon toiminta-alueella oleviin liittymättömiin kiinteistöihin tavoitteen toteutuminen on vielä kesken.

Ympäristölautakunnan toimintatuotot toteutuivat 36 293 euroa (90,7 %) talousarviota suurempina ja toimintakulut 213 140 euroa toteutuivat talousarvion mukaisina. Toimintakate toteutui 37 513 euroa (21,5 %) talousarviota suurempana.

Talousarviossa todetaan sitovuustason olevan toimielintaso. Tilinpäätöksessä todetaan ympäristölautakunnan kohdalla sitovan määrärahan valtuustoon nähden olevan toimintakulut sisältäen sisäiset erät. Talousarvion sitovuustasojen tulee olla yksiselitteisiä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että ympäristölautakunnan alainen toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

2.2.5 Tekninen lautakunta

Talousarviossa 2025 esitetyt strategiasta johdetut teknisen lautakunnan toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteumat ovat seuraavat:

- Teknisen toimen henkilöstöjohtamisen kehittäminen. Tämä tavoite saavutettiin.
- Kärkölä seuraa tuottamiensa palvelujen laatua ja asiakaslähtöisyyttä. Tämä tavoite ei toteutunut vuonna 2025. Tavoitteen toteutumiseen liittyvien mittarien asteikko (liikennevaloasteikko) ei ole looginen. Myös käytetyt lyhenteet (esim. NPS) olisi hyvä avata.
- Kiinteistöjen tekninen hallinta. Tätä tavoitetta ei saavutettu.
- Teknisen toimen turvallisuuden kehittämistavoitteet. Tämä tavoite saavutettiin.
- Ulkoalueiden hoito. Tämä tavoite saavutettiin.
- Siivous- ja ruokahuollon laatu. Tämä tavoite saavutettiin osittain.
- Kärkölän veden kehittäminen. Tämä tavoite saavutettiin.

Teknisen lautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet vuodelle 2025 saavutettiin kokonaisuutena kohtalaisesti. Kaikkien tavoitteiden osalta tilinpäätöksestä ei selviä tavoitteen tarkempi toteutumistaso.

Teknisen lautakunnan toimintatuotot toteutuivat 1 168 372 euroa (17,6 %) muutettua talousarviota pienempinä ja kulut alittivat muutetun talousarvion 478 129 euroa (9,2 %). Lautakunnan toimintakate toteutui 690 243 euroa (48,53 %) muutettua talousarviota pienempänä. Rahoitustuottojen ja -kulujen sekä poistojen ja arvonalentumisten jälkeen teknisen lautakunnan tilikauden tulos oli 1 013 123 euroa (225,30 %) muutettua talousarviota pienempi.

Kärkölän Vesi on eriytetty vesihuoltolain edellyttämällä tavalla. Kärkölän veden toimintatulot olivat 1 398 345 euroa eli 20,83 % talousarviota suuremmat. Kärkölän veden toimintamenot olivat 1 034 268 euroa eli 52 618 (5,36 %) euroa suuremmat kuin talousarviossa oli arvioitu. Kärkölän veden toimintakate oli 188 397 euroa ylijäämäinen. Kokonaisuudessaan rahoituserien sekä poistojen ja arvonalentumisten jälkeen Kärkölän veden tilikauden tulos oli -411 394 euroa eli 206 826 (33,46 %) euroa suurempi kuin oli arvioitu.

Talousarviossa todetaan sitovuustason olevan toimielintaso. Tilinpäätöksessä todetaan teknisen lautakunnan kohdalla sitovan määrärahan valtuustoon nähden olevan toimintakulut sisältäen sisäiset erät. Talousarvion sitovuustasojen tulee olla yksiselitteisiä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että teknisen lautakunnan alainen toiminta on järjestetty pääosin tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

2.3 Tuloslaskelma- ja rahoitusosan erien toteutuminen

Verotulot toteutuivat 1,11 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja valtionosuudet toteutuivat 0,79 milj. euroa talousarviota suurempina. Poistot ja arvonalentumiset 1,95 milj. euroa toteutuivat 0,30 milj. euroa talousarviota suurempina.

Rahoitusosan erien osalta pitkäaikaiset lainat vähenivät 2,18 milj. euroa (TA 2,00 milj. euroa). Lyhytaikaiset lainat lisääntyivät 2,50 milj. euroa.

2.4 Investoinnit

Investointiosa sitoo valtuustoon nähden vastuualuetasolla. Investointimenot 2,50 milj. euroa ylittivät muutetun talousarvion 14,60 %.

2.5 Kunnan talouden arviointi

Vuoden 2025 toimintatuotot olivat 3,10 milj. euroa, eli 0,32 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Toimintakulut olivat 13,21 milj. euroa, eli 0,18 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Toimintakate pieneni edellisvuodesta 0,14 milj. euroa.

Verotulot vähenivät 0,77 milj. euroa edellisvuodesta ja valtionosuudet kasvoivat 0,40 milj. euroa. Vuosikate oli 1,47 milj. euroa. Poistot ja arvonalentumiset olivat 1,95 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi muodostui 0,48 milj. euroa.

Kunnalla on tilikauden alijäämän jälkeen taseessa 4,63 milj. euron edellisten tilikausien ylijäämää siirryttäessä vuoteen 2026.

Kunnan ja kuntakonsernin taloudellista tilaa kuvaavaa vertailutietoa on alla olevassa taulukossa.

	Kärkölä					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**Muutos**
Asukasmäärä	4244	4198	4111	4088	4055	-
Tuloveroprosentti	22,0	22,0	9,36	9,40	9,40	+-
Tuloslaskelma:						
Toimintatuotot/toimintakulut %	10,9	10,7	22,1	25,6	23,5	-
Vuosikate/poistot %	133	92	112	-29	75	+
Vuosikate €/asukas	339	276	397	-122	362	+
Rahoituslaskelma:						
Investointien tulorahoitus-%	14,7	28,2	43,7	-16,5	58,3	+
Lainanhoitokate	0,6	0,5	0,6	0,0	0,6	+
Kassanriittävyys pv	15	13	36	10	16	+

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos
Tase:						
Omavaraisuus %	42,9	41,0	37,7	34,5	32,9	-
Lainat €/asukas	4633	5157	5352	5532	5655	-
Suhteellinen velkaantuneisuus %	80,6	72,0	169,7	161,4	175,9	-
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1703	1691	1776	1254	1142	-
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1168	1162	1251	773	676	-
Konsernin lainakanta €/asukas	5292	6035	5348	5532	5655	-

Taulukon perusteella voidaan todeta, että kunnan ja konsernin taloudellisista tunnusluvuista hieman yli puolet on heikentynyt.

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena edellisvuosien tapaan, että kunnan väkiluku on yhä edelleen jatkanut laskuaan. Uusien asuntojen puute ei ainakaan tue väkiluvun kehitystä.

3 HENKILÖSTÖKERTOMUS

Henkilöstökertomuksessa raportoidaan Kärkölän kunnan henkilöstövoimavarat ja henkilöstökustannukset vuodelta 2025. Henkilöstökertomuksen tavoitteena on tukea henkilöstöhallintoa, johtoa ja esihenkilöitä sekä tarjota päättäjille vuosittainen katsaus henkilöstötilanteesta. Henkilöstökertomus täydentää kunnan tilinpäätöstä ja voi sisältää tietoja muun muassa henkilöstötavoitteita, henkilöstön määrästä ja rakenteesta sekä työhyvinvoinnista ja osaamisesta.

Kärkölän kunnalla oli henkilöstöä vuoden 2025 joulukuussa 130 (152 vuonna 2024), joista vakinaisia oli 106 työntekijää. Huomionarvioisia organisaatiomuutoksia oli vaihto takaisin kunnanjohtajamalliin, sekä syksyn yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut koskivat lähinnä hallinnollisia muutoksia taloudellisesta näkökulmasta. Muutokset näkyvät seuraavan vuoden hallinnon henkilöstömäärissä.

4 MUUT HAVAINNOT

Huomiot tilinpäätöksestä

Tarkastuslautakunta suosittelee, että tilinpäätöksessä asiat ilmaistaan yhdenmukaisesti esim. tulot – tuotot ja menot – kulut. Nyt edellä mainittuja ilmaisuja käytetään vaihtelevasti samaa asiaa tarkoitettaessa.

Tilintarkastajan raportointi

Tarkastuslautakunta edellyttää, että tilintarkastajan tarkastusraportissaan esittämät havainnot ja suositukset otetaan huomioon kunnan toiminnassa. Raportti on jaettu myös kunnan johdolle.

5 YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden ja toiminnan tavoitteet ovat riittävästi saavutettu. Tilikauden toteutunut alijäämä 0,48 milj. euroa oli muutetun talousarvion mukainen, mutta alkuperäistä talousarviota suurempi. Kunnan taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2025 on yhteensä 4,63 milj. euroa.

Kärkölässä 22. toukokuuta 2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Mikko Seppälä puheenjohtaja	Reijo Päivärinta varapuheenjohtaja	Liisa Korpela jäsen